

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 04.11.2022
Avaldamismärge: RT I, 25.10.2022, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
20.10.2022 otsus nr 185

Atmosfääriõhu kaitse seaduse, riigilõivu seaduse ja tööstusheite seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 12.10.2022

§ 1. Atmosfääriõhu kaitse seaduse muutmine

Atmosfääriõhu kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 30 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesolevas seaduses sätestatud õhukvaliteedi hindamiseks riiklikul tasandil määrab Keskkonnaministeerium referentslabori ning võib selleks halduskoostöö seaduses sätestatud korras sõlmida halduslepingu riigi omandis oleva äriühinguga, kelle põhitegevus on keskkonnauuringute tegemine. Sellise halduslepingu sõlmimisele ei kohaldata halduskoostöö seaduse §-e 6 ja 14.”;

2)paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud referentslabori ülesanded on:

- 1) välisõhu kvaliteedi hindamine riiklikul tasandil;
- 2) eri mõõtesüsteemide, sealhulgas meetodite, seadmete, võrkude, laborite ja nende mõõtmistäpsuste asjakohasuse analüüsimine, mõõtmistäpsuse tagamine ja hindamismeetodite analüüs;
- 3) Euroopa Komisjoni korraldatavate õhukvaliteedi hindamise kvaliteedi tagamise programmide koordineerimine Eestis ning koostöö teiste Euroopa Liidu liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga;
- 4) osalemine Euroopa Komisjoni korraldatavates õhukvaliteedi hindamise kvaliteedi tagamise programmide võrdluskatsetes;
- 5) õhukvaliteedi andmete kogumise ja esitamise kvaliteedi tagamine ning kvaliteedikontrolli süsteemi nõuetekohane rakendamine;
- 6) avalikkuse teavitamine õhukvaliteedi tasemest;
- 7) keskkonnaseisundi kahjustamise ja ohuolukordade esinemise korral operatiivselt asjaomaste institutsioonide teavitamine.”;

3)paragrahv 39 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39. Algandmete avalikustamine

Keskkonnakaitseloa taotlemisel vajalikud algandmed õhukvaliteedi arvutuslikuks hindamiseks ja hinnanguliseks määramiseks teeb Keskkonnaamet kättesaadavaks oma veebilehel.”;

4)paragrahvi 62 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välisõhus leviva müra kaardistamine on tegeliku müraolukorra kirjeldamine või olemasolevate ja prognoositavate müraolukordade kohta andmete esitamine ning nende võrdlemine käesoleva seaduse § 56 lõike 4 alusel kehtestatud müra normtasemetega.”;

5)paragrahvi 64 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Välisõhu strateegiline mürakaart on kaart, mille abil antakse käesoleva seaduse § 60 lõikes 2 nimetatud arvutuslike müra kontrollnäitajate abil üldhinnang tiheasustusala, sealhulgas seal paiknevate sadamate ja tööstusheite seadusega reguleeritavate tööstusseadmete või põhimaanteed, põhiraudtee ja põhilennuvälja tekitatud müratasemete kohta või antakse üldprognoos selle piirkonna müratasemete kohta.”;

6)paragrahvi 65 lõikes 2 asendatakse sõnad „üksuse ja Terviseameti veebilehel” sõnadega „üksuse veebilehel ja riigi geoportaalis”;

7)paragrahvi 88 punktist 1 jäetakse välja sõnad „uuest või rekonstrueeritavast”;

8)paragrahvi 91 lõike 2 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

9)paragrahvi 92 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud saasteainete hajumise arvutusliku hindamise korral on lubatud ühel tootmisterritooriumil ühe tegevusega seotud sarnaste parameetritega heiteallikaid arvestada ühe heiteallikana juhul, kui see tõenäoliselt ei põhjusta õhukvaliteedi piir- või sihtväärtuse ületamist.”;

10)paragrahvi 98 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 101 lõike 1 punktis 4 ja lõikes 2 asendatakse sõna „efektiivsus” sõnadega „töökorras olek” vastavas käändes;

12)paragrahvis 112 asendatakse tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1222/2009 rehvide kütusesäästlikkuse ja muude oluliste parameetrite märgistamise kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 46–58)” tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2020/740, mis käsitleb rehvide kütusesäästlikkuse ja muude näitajate märgistamist ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1369 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1222/2009 (ELT L 177, 05.06.2020, lk 1–31)”;

13)paragrahvi 122 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kütuseseire andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, millesse kogutakse ja milles töödeldakse Eestis müüdavate vedelkütuste kvaliteedi seire andmeid eesmärgiga korraldada tõhusat vedelkütuste kvaliteedi seiret, tagada andmete avalik kättesaadavus ja teavitada avalikkust kütuste kvaliteedi seire tulemustest.”;

14)paragrahvi 122 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 123³lõike 5 punktis 3 asendatakse tekstiosa „ISO 14064-3” tekstiosaga „EVS-EN ISO 14064-3”;

16)paragrahvi 123³lõike 5 punktis 4 asendatakse tekstiosa „ISO 14065” tekstiosaga „EVS-EN ISO 14065”;

17)paragrahvi 126 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „õhukvaliteedi seire” sõnadega „või saasteaine heite piirväärtuse järgimise kontroll”;

18)paragrahvi 127 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) andmeid igast üksikust heiteallikast või ühe heiteallikana arvestatud ühel territooriumil sama tegevusega seotud sarnaste parameetritega heiteallikatest kokku väljutatavate saasteainete tegelike heitkoguste kohta tehnoloogiaprotsesside kaupa;”;

19)paragrahvi 128 lõike 1 punktist 1 jäetakse välja tekstiosa „loomakasvatuse korral loomade arvu kohta;”;

20)seadust täiendatakse §-ga 191¹järgmises sõnastuses:

„§ 191¹. Fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavate mahutite edasiandmine, vahendamine, omandamine ja valdamine

(1) Keelatud on edasi anda, vahendada, omandada ja vallata fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavaid mahuteid, mida kasutatakse jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade, tuletõrjesüsteemide ja elektriajaotlate hooldus- ja teenindustööde tegemisel ning selliste seadmete või süsteemide täitmisel.

(2) Fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavate mahutite edasiandmiseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse muu hulgas müügiks pakkumist ja müüki veebilehel ja muu sidevahendi abil.

(3) Fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavaid mahuteid tohib hävitamiseks üle anda isikule, kellel on selleks vastav keskkonnakaitaseluba ning fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava toote, seadme ja süsteemi käitlemise luba.”;

21)paragrahvi 196 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Teise Euroopa Liidu liikmesriigi isiku õigust tegutseda Eesti Vabariigis käesoleva seaduse § 194 lõikes 2 nimetatud Euroopa Komisjoni määrustega reguleeritud tegevusvaldkondades tõendab asjaomases liikmesriigis eelnimetatud määruste kohaselt antud töötaja või ettevõtja sertifikaat.

(2) Keskkonnaametil on õigus nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sertifikaadi tõlkimist eesti keelde, kui selle sisu ja detailid jäävad talle vastavuse hindamisel arusaamatuks. Tõlge peab olema vandetõlgi tehtud või tõlke õigsus peab olema notariaalselt kinnitatud.”;

22) paragrahvi 206 lõikes 4 asendatakse sõnad „kasutuse käigus tekkinud ainekao” sõnadega „aruandeaastal hoolduste käigus lisatud fluoritud kasvuhoonegaasid”;

23) paragrahvi 206 lõike 5 teises lauses asendatakse sõnad „kasutuse käigus tekkinud ainekadu” sõnadega „aruandeaastal hoolduste käigus lisatud fluoritud kasvuhoonegaaside kogused”;

24) seaduse 7. peatüki 6. jagu täiendatakse §-ga 206¹ järgmises sõnastuses:

„§ 206¹. Aruandlus fluorosüivesinike ebaseadusliku kaubanduse kohta

Maksu- ja Tolliamet esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 30. aprilliks andmed eelmisel kalendriaastal avastatud fluorosüivesinike ja keelatud ühekordselt täidetavate mahutite ebaseaduslike vedude kohta.”;

25) seadust täiendatakse §-ga 223¹ järgmises sõnastuses:

„§ 223¹. Kontrolltehing

(1) Kui korraaitseaduses sätestatud riikliku järelevalve üldmeetmetega või käesoleva seaduse §-s 223 viidatud riikliku järelevalve erimeetmetega ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud §-s 191¹ sätestatud nõuete täitmise üle järelevalvet teha, kuid see on vajalik olulise või kõrgendatud vahetu ohu või rikkumise väljaselgitamiseks, võivad Keskkonnaamet ning Maksu- ja Tolliamet riikliku järelevalve erimeetmena teha kontrolltehtingu. Kontrolltehtingu tegemise otsustab käesolevas lõikes nimetatud korraaitseorgani juht või tema volitatud ametiisik.

(2) Kontrolltehing on tsiviilõigusliku müügilepingu või muu võlaõigusliku tehtingu tunnustega toiming, mille eesmärk on kontrollida õigusaktiga kehtestatud nõuetest kinnipidamist. Turustamiskeeluga kauba kättesaadavuse kontrollimiseks tehakse kontrolltehtingut ka veebilehel ja muu sidevahendi abil.

(3) Kontrolltehtingu tegemisel ei või teha jälitustoiminguid, kihutada isikut süüteo toimepanemisele ega toime panna süüteotunnustega tegu, samuti ei või kontrolltehtingu tegemise tagamiseks teeselda juriidilist isikut ega kasutada konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduse §-de 7⁵⁴ ja 7⁵⁵ tähenduses.

(4) Kontrolltehtingut tegev ametiisik ei pea ennast tehtingu tegemisel esitlema ega kandma vormiriietust, samuti ei pea ametiisik esitama ametitunnistust enne, kui kontrolltehtingu tegemise eesmärk on saavutatud.

(5) Kontrolltehtingu tegemisel käitub ametiisik kui keskmine tarbija. Kui kontrolltehtingu laadist tingituna ei ole sel viisil võimalik saavutada kontrolltehtingu eesmärki, võib ametiisik vajaduse korral kasutada väljamõeldud nime või kaasata tehtingu tegemisse avaliku korra eest mittevastutava isiku tema nõusolekul.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korraaitseorgan teavitab isikut, kelle suhtes kontrolltehting tehti, viivitamata pärast kontrolltehtingu eesmärgi saavutamist sellest, et tema suhtes tehti kontrolltehting. Seejuures selgitab korraaitseorgan, miks ei olnud võimalik või oli oluliselt raskendatud järelevalvet teha käesoleva seaduse §-s 223 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmetega. Korraaitseorgan võib kirjaliku põhjendatud otsusega lükata edasi selle isiku teavitamise, kui see on vältimatult vajalik sama isiku tegevusega seotud järelevalve jätkamiseks või teiste isikute poolt niisuguste tehingute tegemise nõuetekohasuse kontrollimiseks. Selle isiku teavitamist, kelle suhtes kontrolltehting tehti, võib edasi lükata kuni kolm kuud alates tehtingu tegemise päevast.

(7) Kontrolltehtingut tegev ametiisik või kaasatud isik võib varjata isiku eest, kelle suhtes kontrolltehtingut tehakse, ja teiste isikute eest tehtingu eesmärki.

(8) Kontrolltehting protokollitakse korraaitseaduse §-s 12 sätestatud korras.

(9) Protokollis esitatakse:

- 1) viide kontrolltehtingu aluseks olnud otsusele;
- 2) kontrolltehtingus osalenud ametiisikute ja isiku, kelle suhtes kontrolltehting tehti, ning muude menetlusosaliste ja kaasatud isikute nimed;
- 3) ametiisikute ütlused asjaolude ja tulemuste kohta;
- 4) üle antud või vastu võetud asjade ja dokumentide kirjeldus;
- 5) muude menetlusosaliste ja menetlusse kaasatud isikute ütlused, seletused ja arvamused.

(10) Kui kontrolltehingust teavitamine lükatakse edasi, viidatakse kontrollteingu protokollis edasilükkamise otsusele. Protokoll toimetatakse kätte isikule, kelle suhtes kontrolltehing tehti.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korrakaitseorganil on õigus vajaduse korral kontrollteingu käigus omandatud vallasasja uurida ning nõuetele mittevastav ese sundvõõrandada. Kontrollteingu tegemisega seotud kulud kaetakse ja hüvitatakse korrakaitseaduse § 83 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras.

(12) Kontrollteingu käigus tehtud tehing on tühine.”;

26) paragrahvi 227 lõikes 2, § 228 lõikes 2, § 230 lõikes 2, § 231 lõikes 2, § 234 lõikes 2, § 235 lõikes 2 ja § 237 lõikes 2 asendatakse arv „32 000” arvuga „400 000”;

27) paragrahvi 229 lõikes 2 asendatakse arv „13 000” arvuga „200 000”;

28) paragrahvi 232 lõikes 2 asendatakse arv „13 000” arvuga „100 000”;

29) paragrahvi 233 lõikes 2, § 239 lõikes 2, § 240 lõikes 2, § 244 lõikes 2, § 245 lõikes 2 ja § 246 lõikes 2 asendatakse arv „32 000” arvuga „200 000”;

30) paragrahvi 236 lõikes 2 asendatakse arv „6400” arvuga „200 000”;

31) paragrahvi 237¹ lõikes 2, § 238 lõikes 2, § 241 lõikes 2, § 242 lõikes 2 ja § 243 lõikes 2 asendatakse arv „16 000” arvuga „200 000”;

32) seadust täiendatakse §-ga 244¹ järgmises sõnastuses:

„§ 244¹. Fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavate mahutite edasiandmise, vahendamise, omandamise ja valdamise keelu rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 191¹ sätestatud fluoritud kasvuhoonegaaside ühekordselt täidetavate mahutite edasiandmise, vahendamise, omandamise või valdamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo katse on karistatav.”;

33) paragrahvi 247 lõikes 2 ja § 247¹ lõikes 2 asendatakse arv „3200” arvuga „50 000”;

34) seadust täiendatakse §-ga 247² järgmises sõnastuses:

„§ 247². Fluoritud kasvuhoonegaaside müügiandmete kogumise ja säilitamise nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 artikli 6 punktis 3 nimetatud fluoritud kasvuhoonegaaside müügiandmete kogumise ja säilitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.”;

35) paragrahvi 249 lõikes 1 asendatakse arv „247¹” arvuga „247²”;

36) paragrahvi 249 lõike 4 sissejuhatavas lauses asendatakse arv „244” arvuga „244¹”;

37) paragrahvi 249 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Keskkonnaamet, Maksu- ja Tolliamet ning kohus võivad käesoleva seaduse §-des 233, 236, 244 ja 244¹ sätestatud väärtegude toimepanemise vahendi ning väärteo vahetuks objektiks olnud eseme konfiskeerida karistusseadustiku § 83 kohaselt.

(7) Konfiskeeritud ese, mis kuulub käesoleva seaduse §-s 244¹ sätestatud väärteo toimepanemise vahendi või väärteo vahetuks objektiks olnud eseme hulka, antakse hävitamiseks üle väärteomenetluse seadustiku §-s 206 sätestatud korras vastavat keskkonnaluba ning fluoritud kasvuhoonegaase sisaldava toote, seadme ja süsteemi käitlemise luba omavale isikule.”;

38) paragrahvi 250 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Strateegilise mürakaardi koostaja koostab ja avalikustab, samuti esitab Terviseametile ning Keskkonnaministeeriumile, käesoleva seaduse § 64 lõikes 1 nimetatud müra vähendamise tegevuskava hiljemalt 2024. aasta 18. juuliks.”.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse § 29 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Paikse heiteallika käitaja ja õhusõiduki käitaja on vabastatud riigilõivu tasumisest arvelduskonto avamise taotluse läbivaatamise ning arvelduskonto iga-aastase hooldamise eest.”.

§ 3. Tööstusheite seaduse muutmine

Tööstusheite seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 162 lõikes 2 asendatakse arv „32 000” arvuga „400 000”;

2)paragrahvi 163 lõikes 2 asendatakse arv „20 000” arvuga „200 000”.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees